

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ สกโก ฆนเต ลูฆัง วา ปณิตัง วาติ อจินเตตฺวา สงคหัง โน กโรถาติ ปตฺตัง คณฺหิ ฯ เถโร
เอเตหิ ทินฺนํ สากัง วา โหตุ กุณฺหทกมฺภุชฺฐิ วา สงคหัง เนสํ กริสฺสามีติ ปตฺตัง อทาสี ฯ โส อนฺโตเคหํ
ปวิสิตฺวา ฆฎฺฐิเอนํ นาม ฆฎฺฐิตเ อุทฺถริตฺวา ปตฺตัง ปุเรตฺวา เถรสฺส ทตฺเถ ลฺลเปสิ ฯ โส อโหสิ
ปิณฑพาทเ อเนกสฺสอพฺพยณฺชเน สกฺลราชคชนครํ คนฺธเนน อชฺโฆตฺถริ ฯ ตทา เถโร จินฺเตสิ อยํ
ปุริโส อปฺเปสโกชฺช ปิณฑพาทเ มหเสโกชฺช สกฺกสฺส โฆชนสทิสเ โโก นุ ชฺช เอสติ ฯ อถ นํ สกฺโกติ
ญตฺวา อาห ภาริยํ เต กมฺมํ กตํ ทฺคคตฺวานํ สมฺปตฺตี วิลุมฺปนฺเตน อชฺช มยฺหํ ทานํ ทตฺวา โกจิ
เทว ทฺคคโต เสนาปติญฺจฺจฺจํ วา เสฏฺฐิญฺจฺจฺจํ วา ลภยฺยาติ ฯ มยา ทฺคคตฺตโร นตฺถิ ฆนฺเตติ ฯ
กัการณา ตวํ ทฺคคโต เทวโลเก รชฺชสิริ อณฺวณฺโตติ ฯ ฆนฺเต เอวณฺนามตํ มยา ปน อนฺุปนฺเน
พฺพุเช กลฺยาณกมฺมํ กตํ พฺพุชฺชปาเท วตฺตมาเน กลฺยาณกมฺมํ กตฺวา จุฬฺพรถเทวปฺุตโต มหารถ-
เทวปฺุตโต อเนกาวณฺณเทวปฺุตโตติ อิมเ ตโย สมานเทวปฺุตตา มม อาสนนฺนฺจฺจฺจฺจเน นิพฺพตฺตา มยา
เตชวณฺตตรา อหฺมฺหิ เตสฺ เทวปฺุตเตสฺ นกฺขตฺตํ กิฬิสฺสามาติ ปริจฺจาริกายเ คเหตุวา อนฺุตรวิถิ
โอดิณฺณเสสฺส ปฺลายิตฺวา เคหํ ปวิสามิ เตสํ ทิ สริโรเต เตชเ มม สริโร อโถถรติ มม สริโรเต เตชเ
เตสํ สริโร น อโถถรติ โโก มยา ทฺคคตฺตโร ฆนฺเตติ ฯ เอวํ สนฺเตปิ อีโต ปญฺญาย มยฺหํ มา เอวํ
วณฺเจตฺวา ทานํ อทาสีติ ฯ วณฺเจตฺวา ตุมฺหากํ ทานเ ทินฺเน มยฺหํ กุสฺลํ อตฺถิ นตฺถิติ ฯ อตฺถิ
อาวุโสติ ฯ เอวํ สนฺเต กุสฺลกมฺมกรณํ นาม มยฺหํ ภาโร ฆนฺเตติ ฯ โส เอวํ วตฺวา เถรํ วณฺทิตฺวา
สุชฺชํ อาทาย เถรํ ปทกฺขินํ กตฺวา เวหาลํ อพฺภุคฺคณฺตฺวา

"อโห ทานํ ปรมทานํ

กสฺสเป สฺปติญฺจฺจฺจฺจนฺติ"

อุทานํ อุทาเนสิ ฯ

เฉลย

รบ.๓ มหาภคสูตปตเถรปิณฑุทปาตทาน วตถุ น.๘๒-๘๓

๑ สกโก ฆนเต **ลูขั** วา ปถิตัง วาติ อจินตเตวา สงคหัง โน กโรธาติ ปตตัง คณฺหิ ฯ เถโร เอเตหิ ทินฺนํ **สากั** วา โหตุ **กุณฺทกมฺภุจฺจ** วา สงคหัง เหนสํ กิริสฺสามีติ ปตตัง อทาลิ ฯ โส อนฺโตเคหํ ปวิสิตฺวา ฆฎฺฐิโอรุณํ นาม ฆฎฺฐิตู **อุทฺทริตฺวา** ปตตัง ปฺปูเรตฺวา เถรสฺส หตฺถे จฺฐเปสิ ฯ

๑. อ. ท้าวสักกะ (ตรัสแล้ว) ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (อ. ท่าน ท.) ไม่คิดแล้ว ว่า (อ. ทาน) **เศร้าหมอง** หรือ หรือว่า ประณิต ดังนี้ ขอจงกระทำ ซึ่งการสงเคราะห์ **แก่กระผม ท.** เกิด **ดังนี้** รับแล้ว ซึ่งบาตร ฯ อ. พระเถระ (คิดแล้ว) ว่า (อ. ทาน) (อันชน ท.) เหล่านั้น ถวายแล้ว **เป็นน้ำผักดอง** หรือ หรือว่า **เป็นก่ำแห่งรำ** จงเป็น, (อ. เรา) จักกระทำ ซึ่งการสงเคราะห์ (แก่ชน ท.) เหล่านั้น ดังนี้ ได้ให้แล้ว ซึ่งบาตร ฯ (อ. ท้าวสักกะ) นั้น เสด็จเข้าไปแล้ว ถูภายในแห่งเรือน **ทรงคดขึ้นแล้ว** ชื่อ ซึ่งข้าวสุกในหม้อ จากหม้อ ทรงยังบาตร ให้เต็มแล้ว ทรงวางไว้แล้ว ในมือ ของพระเถระ ฯ

โส อโหสิ ปิณฑุทปาโต **อเนกสุပ္พยุญฺชน** สกฺลราชคฺคหนครํ คนฺธเนน **อชฺโฆตฺถริ** ฯ ตทา เถโร จินฺตสิ อัยํ ปุริโส **อปฺเปสฺสกุโข** ปิณฑุทปาโต **มฺหเสสฺสกุโข** สกฺกสฺส โฆชนสฺสทิสฺโส โก นฺุ โข เอโสติ ฯ

อ. บิณฑุทปาตนั้น **เป็นบิณฑุทปาตมีแกงและกับมิใช่หนึ่ง** ได้เป็นแล้ว **ท่วมทับแล้ว** ซึ่งเมืองชื่อว่าราชคฤห์-
ทั้งสิ้น ด้วยกลิ่น ฯ ในกาลนั้น อ. พระเถระ คิดแล้ว ว่า อ. บุรุษ นี้ **เป็นผู้มีศักดิ์น้อย (ย่อมนั้น),**
อ. บิณฑุทปาต **เป็นบิณฑุทปาตมีศักดิ์ใหญ่** เป็นเช่นกับด้วยโภชนะ ของท้าวสักกะ (ย่อมนั้น), (อ. บุรุษ) นั้น
เป็นใคร หนอ แล (ย่อมนั้น) ดังนี้ ฯ

อด น้ สุกโกติ ญตวา อาห มาริยํ เต กมมํ กตํ ทุกคตานิ สมปตตี วิลุมปนเตน อชช มยหํ
ทานํ ทตวา โกลิเทว ทุกคโต เสนาปติภูฐานํ वा เสฏฐिภูฐานํ वा **ลเภยยติ** ฯ

ครั้งนั้น (อ. พระเถระ) รู้แล้ว (ซึ่งบุรุษ) นั้น ว่า **อ. ท้าวสักกะ** ดังนี้ กล่าวแล้ว ว่า อ. กรรม อันหนัก
อันพระองค์ **ผู้ทรงปล้นอยู่** ซึ่งสมบัติ (ของชน ท.) ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก ทรงกระทำแล้ว, ในวันนี้ (อ. บุคคล)
ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก บางคนนั้นเที่ยว ถวายแล้ว ซึ่งทาน แก่อาตมภาพ **พึงได้** ซึ่งตำแหน่งแห่งเสนาบดี หรือ
หรือว่า ซึ่งตำแหน่งแห่งเศรษฐี ดังนี้ ฯ

มया **ทุกคตโตโร** นตถิ ภนเตติ ฯ กิการณา ตวํ ทุกคโต เทวโลกे **ราชสิริ** **อนฺวานฺโตติ** ฯ

(อ. ท้าวสักกะ ตรัสแล้ว) ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (อ. บุคคล) **ผู้ถึงแล้วซึ่งยากกว่า** กว่ากระผม ย่อมไม่มี
ดังนี้ ฯ (อ. พระเถระ ถามแล้ว) ว่า อ. พระองค์ **ทรงเสวยอยู่** ซึ่งสิริในความเป็นแห่งพระราชา ในเทวโลก
เป็นผู้ถึงแล้วซึ่งยาก (ย่อมเป็น) เพราะเหตุอะไร ดังนี้ ฯ

ภานเต เหวหนุณาเมตตี มยา ปน อนุปปนเน พุทธะ กลยาณกम्म กัตติ พุทฐปาเท วุตตมานเ
กลยาณกम्म กัตวา จูฬิรทเทวปุตโต มหารทเทวปุตโต อเนกวรรณเทวปุตโต อิมเ ตโย สมานเทวปุตตา
มม อาสนุนฏฐาน นิพพตตะตา มยา เตชวณตตรา

(อ. ท้าวสักกะ ตรัสแล้ว) ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (อ. คำอันท่าน ท. กล่าวแล้ว) นั้น (ย่อมนั้น) ชื่ออย่างนั้น ;
แต่ว่า ครั้นเมื่อพระพุทธเจ้า ไม่เสด็จอุบัติแล้ว, อ. กรรมอันงาม อันกระผม กระทำแล้ว, ครั้นเมื่อกาล-
เป็นที่เสด็จอุบัติแห่งพระพุทธเจ้า เป็นไปอยู่, อ. เทพบุตรผู้เสมอกัน ท. ๓ เหล่านี้ คือ อ. จูฬิรทเทพบุตร
อ. มหารทเทพบุตร อ. อเนกวรรณเทพบุตร กระทำแล้ว ซึ่งกรรมอันงาม บังเกิดแล้ว ในที่ใกล้เคียง
แห่งกระผม เป็นผู้มีเดชกว่า กว่ากระผม (ย่อมนั้น);

อหณฺหิ เตสุ เทวปุตฺเตสุ นกฺขตตํ ก็ฬิสฺสามาติ ปริจฺจาริกายิ คเหตุวา อนฺตรวิถิ โอดิตฺถณฺณสุ
ปฺลยิตฺวา เคหํ ปวิสามิ เตสํ ทิ สิริโรโต เตโช มม สิริว โอดิตฺถติ มม สิริโรโต เตโช เตสํ สิริว
น โอดิตฺถติ โโก มยา ทฺวคฺคตฺตโร ภานเตติ ฯ

ก็ อ. กระผม, ครั้นเมื่อเทพบุตร ท. เหล่านั้น พาเอาแล้ว (ซึ่งเทพธิดา ท.) ผู้บำเรอ ข้ามลงแล้ว สู่ระหว่าง-
แห่งถนน (ด้วยความคิด) ว่า (อ. เรา ท.) จักเล่น ซึ่งนักษัตร ดังนี้, หนีไปแล้ว ย่อมนำไป สู่ตำแหน่ง,
เพราะว่า อ. เดช จากสรีระ (ของเทพบุตร ท.) เหล่านั้น ย่อมนำมาทับ ซึ่งสรีระ ของกระผม, อ. เดช
จากสรีระ ของกระผม ย่อมนำมาทับ ซึ่งสรีระ (ของเทพบุตร ท.) เหล่านั้น, ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ใคร
เป็นผู้ถึงแล้วซึ่งยากกว่า กว่ากระผม (ย่อมนั้น) ดังนี้ ฯ

เอว สมนเทปี อีโต ปฏูลาย มยหัง มา เอว วญเจตวา ทานํ อทาสีติ ฯ วญเจตวา ตุมหากํ ทาน
ทินเน มยหัง กุสลํ อตฺถิ **นตฺถี**ติ ฯ อตฺถิ อวฺโสติ ฯ

(อ. พระเถระ กล่าวแล้ว) ว่า ครั้นเมื่อความเป็นอย่างนั้น แม้มืออยู่, (อ. ท่าน) อย่านั่งลงแล้ว จึงถวายแล้ว
ซึ่งทาน แก่อาตมภาพ อย่างนี้ จำเดิม (แต่กาล) นี้ ดังนี้ ฯ (อ. ท้าวสักกะ ตรัสถามแล้ว) ว่า ครั้นเมื่อทาน
(อันกระผม) ลงแล้ว ถวายแล้ว แก่ท่าน ท., อ. กุศล มีอยู่ แก่กระผม (หรือ หรือว่า อ. กุศล) ย่อมไม่มี
(แก่กระผม) ดังนี้ ฯ (อ. พระเถระ กล่าวแล้ว) ว่า ดูก่อนท่านผู้มีอายุ (อ. กุศล) มีอยู่ ดังนี้ ฯ

เอว สมนเต **กุสลกมฺมกรณ**ํ นาม มยหัง ภาวโร ภาเนตฺติ ฯ โส เอว วตฺวา เถวํ วนฺทิตฺวา สุขํ
อาทาย เถวํ ปทกฺขิณํ กตฺวา เวทาสี อพฺพคฺคนฺตฺวา

"อโห ทานํ ปรมทานํ กุสฺสเป สุปฺติมฺมฺลิตฺตฺนติ"

อุทานํ อุทานลลิตี ฯ

(อ. ท้าวสักกะ ตรัสแล้ว) ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ครั้นเมื่อความเป็นอย่างนั้น มีอยู่, ชื่อ อ. การกระทำ-
ซึ่งกรรมอันเป็นกุศล เป็นภาวะ ของกระผม (ย่อมเป็น) ดังนี้ ฯ (อ. ท้าวสักกะ) นั้น ครั้นตรัสแล้ว อย่างนี้
ทรงไหว้แล้ว ซึ่งพระเถระ ทรงพาเอาแล้ว ซึ่งนางสุชาดา ทรงกระทำแล้ว ซึ่งการประทักษิณ ซึ่งพระเถระ
เสด็จเหาะขึ้นไปแล้ว สูฟ้า ทรงเปล่งแล้ว ซึ่งอุทาน

โอ อ.ทาน อันเป็นทานอย่างยิ่ง (อันเรา) ตั้งไว้ดีแล้ว ในพระกัศสเป ดังนี้ ฯ